

Správa o činnosti Sekcie pre neuromuskulárne ochorenia za rok 2015

1. MUDr. I. Urminská (Centrum pre neuromuskulárne ochorenia, UN Bratislava) sa zúčastnila na ARIA IV Sympóziu: „**Advances and research in TTR Amyloidosis. Improving diagnosis, improving outcomes**“, ktoré sa konalo v Prahe, 7. – 8.3. 2015. Pracovníci Centra pre NMO sú pravidelnými účastníkmi ARIA sympózií, ktoré sa zaoberajú patogenézou, diagnostikou a liečbou familiárnej amyloidnej polyneuropatie.
2. Dňa 18.3. 2015 sa konalo v Banskej Bystrici multidisciplinárne sympóziu **PAIN 2015**, na ktorom sa zúčastnil P. Špalek (Bratislava) s prednáškou: „Betametazón v liečbe algických neuromuskulárnych a muskuloskeletálnych ochorení.“
3. Sekcia pre neuromuskulárne ochorenia SNeS v spolupráci s Českou neuromuskulárnou sekciou organizovala **VIII. slovenský a český neuromuskulárny kongres s medzinárodnou účasťou**, ktorý sa konal v Bratislave, hotel Holiday Inn, 16. – 17.4. 2015.

Na kongrese sa zúčastnili 246 neurológov, detských neurológov, pediatrov, genetikov a epidemiológov zo Slovenskej republiky, z Českej republiky a zo zahraničia.

- **Autoimunitné neuromuskulárne ochorenia** boli prvou hlavnou témou kongresu. V bloku prednášok „**Myozitidy**“ prednášali pozvaní prednášatelia: J. Kuks (Groningen) o polymyozitíde, P. Špalek (Bratislava) o dermatomyozitíde, S. Vohánka (Brno) o myozitíde s inklúznymi telieskami a E. Kurča o nekrotizujúcich autoimunitných myopatiách. Autori sa zamerali na imunopatogenetické mechanizmy, diagnostické kritériá, význam včasného určenia správnej diagnózy a na možnosti imunoterapie uvedených myozitíd.

V satelitnom sympóziu „**CIDP**“ J. Bednařík (Brno) mal výbornú didaktickú prednášku „**CIDP – klinický obraz a diagnostika**“. P. Špalek (Bratislava) vo svojej prednáške na základe vlastných skúseností a literárnych poznatkov zdôvodnil ako *optimálny prístup v liečbe CIDP kombináciu všeobecných odporúčaní podľa EFNS/PNS a personalizovaného prístupu*. V bloku prednášok „**Imunogénne neuropatie**“ odzneli o.i. prednášky o vytváraní registrov GBS, CIDP a MMN v ČR a v SR so zdôraznením významu špecializovaných neuromuskulárnych centier. V satelitnom sympóziu „**Multifocal motor neuropathy**“ H. Franssen (Utrecht) prezentoval prednášku: „Multifocal motor neuropathy: pathophysiology and neurphysiological diagnosis“, ktorá bola jedným z vrcholov kongresu a vyvolala bohatú diskusiu. P. Špalek so spolupracovníkmi (Bratislava, Martin, Levoča, Nitra, Žilina) v práci: „Multifocal motor neuropathy in Slovak Republic“ referovali o skúsenostiach s diagnostikou a liečbou MMN u 12 slovenských pacientov. Problematike „**Myasténia gravis**“ bol venovaný blok 8 prednášok. J. Piřha (Praha) a P. Špalek (Bratislava) v spoločnej prednáške informovali účastníkov kongresu o novinkách v patogenéze myasténie gravis. J. Kuks (Groningen) mal vynikajúcu prehľadovú prednášku: „Therapy for myasthenia gravis“. P. Špalek a spol. v práci „Myasthenia gravis: diagnostic pitfalls and mimics“ poukázali na najčastejšie a závažné chyby a omyly v diagnostike myasténie gravis. I. Martinka a spol. (Bratislava) referoval o epidemiológii a klinických

charakteristikách u 353 pacientov so vznikom myasténie gravis vo veku nad 70 rokov. M. Jakubíková a spol. (Praha) v práci „Prospective longitudinal study of thymectomy and immune mechanisms in patients with myasthenia gravis“ hodnotili klinické výsledky u 62 pacientov po tymektómii vo vzťahu k regulačným subpopuláciám T lymfocytov v periférnej krvi. M. Chmelíková a spol. (Brno) v retrospektívnej štúdii „Charakteristika myastenických pacientů Neuromuskulárního centra FN Brno“ zisťovali základné demografické charakteristiky, klinické údaje a diagnostické nálezy. J. Piřha a spol. (Praha, Atény) v medzinárodnej štúdii zistili v skupine 30 séronegatívnych pacientov s MG u 4 autoprotilátky proti MuSK a u ďalších 4 autoprotilátky proti LPR4.

- **Metabolické neuromuskulárne ochorenia** boli druhou hlavnou témou kongresu. Blok 5 prednášok bol venovaný mechanizmom patogenézy, klinickej symptomatológii, diagnostike a možnostiam liečby **diabetickej polyneuropatie** – P. Kučera (Bratislava), J. Bednařík a spol. (Brno), V. Potočková a spol. (Praha), G. Hajaš a spol. (Nitra), I. Šrotová a spol. (Brno). Pri niektorých geneticky podmienených neuromuskulárnych ochoreniach, ktoré mali donedávna infaustnú prognózu, došlo k zásadným prelomom v ich liečbe a prognóze. Preto boli súčasťou programu aj prednášky o liečiteľných metabolických neuromuskulárnych ochoreniach – **Pompeho chorobe a familiárnej amyloidnej polyneuropatii**, ktorej bol venovaný samostatný blok prednášok.
- V satelitnom sympóziu „**Aktuálne trendy v diagnostike neuromuskulárnych ochorení**“ S. Vohánka (Brno) v prednáške „Diferenciální diagnostika pletencové svalové slabosti“ zdôraznil význam detailnej anamnézy a klinických vyšetrení, ktoré nie sú bežnou súčasťou neurologického vyšetrenia. P. Špalek (Brno) v prezentácii o hyperCKémii poukázal na jej etiopatogenetické mechanizmy a na zložitú problematiku jej diferenciálnej diagnostiky.
- Samostatný blok prednášok bol zameraný na raritné a zaujímavé „**Neuromuskulárne kazuistiky**“. Posledný blok prednášok tvorili „**Varia**“. Abstrakty prednášok boli publikované v časopise *Neurologia pre prax* 2015; 16, Suppl. 1: 1-54.
- 4. Sekcia pre neuromuskulárne ochorenia v spolupráci so Slovenskou myoskeletálnou spoločnosťou zorganizovali dňa 3. júna 2015 v Bratislave odborné sympóziu: „**Aktuálne trendy v diagnostike neuromuskulárnych a muskuloskeletálnych ochorení**.“ Prednášky boli zamerané najmä na medziodborovú problematiku: P. Špalek „Pletencová svalová slabosť – etiopatogenéza a diferenciálna diagnostika“, P. Špalek „Pompeho choroba a muskuloskeletálne príznaky“, I. Gogolák (Bratislava) „Myofasciálny syndróm“, P. Špalek a spol. „Eozinofilná fasciitída“. Fyziatri a rehabilitační pracovníci mali prednášky so zameraním na rehabilitačné postupy pri liečbe myofasciálneho algického syndrómu a na psychosomatické aspekty bolesti pri muskuloskeletálnych ochoreniach.
- 5. **XII. symposium praktické neurologie**. Brno, Hotel International, 4.-5.6.2015. V bloku prednášok „Žena v neurologickej

- problematike“ P. Špalek (Bratislava) predniesol prácu „Žena a myasténia gravis“.
6. Sekcia pre neuromuskulárne ochorenia pokračuje v dlhoročnej spolupráci s Centrom pre neuromuskulárne ochorenia, Neurologickou klinikou v Utrechte (prof. L. van den Berg, doc. H. Franssen). V r. 2015 sa uskutočnilo v Utrechte každoročné pravidelné medzinárodné postgraduálne sympóziu: **Multifocal Motor Neuropathy Master Class**. Na podujatí sa zúčastnil G. Hajaš (Nitra), demonštroval klinické a elektromyografické nálezy pacienta s multifokálnou akvirovanou demyelinizačnou senzitivne motorickou neuropatiou (MAD-SAM).
 7. **1st Congress of the European Academy of Neurology** sa uskutočnil v Berlíne, 20. – 24.6. 2015. P. Špalek sa zúčastnil na zasadení Scientific Panel on Muscle Diseases. I. Martinka so spolupracovníkmi z Centra pre neuromuskulárne ochorenia, Bratislava, prezentoval poster o klinických charakteristikách a imunolaboratórnych nálezoch u pacientov so vznikom myasténie gravis vo veku nad 70 rokov.
 8. L. Gurčík (Levoča) a G. Hajaš (Nitra) sa zúčastnili na svetovom kongrese „**2015 Peripheral Nerve Society Meeting**“, ktorý sa konal v Quebec City, Kanada, 29.6. – 3.7. 2015.
 9. Na **VIII. pracovných dňoch neuropsychiatrie** v Levoči, 9.9. – 11.9. 2015, prezentovali P. Špalek, D. Veselá, F. Cibulčík, A. Vincent (Bratislava, Košice, Oxford) prácu „Akvirovaná neuromyotónia – imunopatogenéza a naše skúsenosti s diagnostikou a liečbou“.
 10. Sekcia pre neuromuskulárne ochorenia na **9. sympóziu praktickej neurológie**, Tatranská Lomnica, 25. – 26.9. 2015, zabezpečovala blok neuromuskulárnych prednášok: P. Špalek „Pletencová svalová slabosť – diferenciálna diagnostika“, F. Cibulčík „Športové poranenia periférnych nervov“.
 11. Jubilejný **20th International Congress of the World Muscle Society** sa konal v Brighton, UK, 30.9. – 4.10. 2015. P. Špalek so spolupracovníkmi z Centra pre neuromuskulárne ochorenia a z Ústavu epidemiológie LF UK Bratislava prezentovali prácu „Very late-onset myasthenia gravis in Slovakia: Epidemiology and clinical characteristics“.
 12. **XVII. česko-slovenské dialógy o bolesti**. Bratislava, 8. – 10. 2015. Na pozvanie organizátorov sa na kongrese zúčastnili P. Špalek, M. Satko „Účinnosť a bezpečnostný profil betametazónu v liečbe algických muskuloskeletálnych ochorení“.
 13. Sekcia pre neuromuskulárne ochorenia zorganizovala na **29. slovenskom a českom neurologickom zjazde**, Košice 21. – 24.10. 2015, blok prednášok „Neuromuskulárne ochorenia“ (6 prednášok).
 14. Klinika reumatológie SZU, NÚRCH Piešťany, organizovala **Tematický postgraduálny kurz o nových poznatkoch v liečbe zápalových reumatických chorôb**, Demänovská dolina, Jasná 23. – 24.10. 2015. P. Špalek prednášal o „HyperCKémia – etiopatogenéza a diferenciálna diagnostika“.
 15. Sekcia pre neuromuskulárne ochorenia a Centrum pre neuromuskulárne ochorenia pravidelne participujú na slovenských konferenciách o zriedkavých ochoreniach. **4. slovenská konferencia o zriedkavých ochoreniach** sa konala v Bratislava 6.11. 2015. P. Špalek prednášal na tému: „Gluténová polyneuropatia – raritná forma imunitne sprostredkovej neuropatie“.
 16. Od roku 2012 je sprístupnená **internetová stránka Sekcie pre neuromuskulárne ochorenia – www.snmo.sk**, na ktorej sú umiestnené
 - *aktuálne správy* o činnosti sekcie, o odborných kongresoch, konferenciách, sympóziách, seminároch v SR a v zahraničí;
 - *odborné články* s odporúčaniami pre diagnostiku a liečbu nervosvalových ochorení;
 - *pôvodné a prehľadové práce* zamerané na postgraduálne vzdelávanie v problematike etiopatogenézy, klinickej symptomatológie, diagnostiky a liečby neuromuskulárnych ochorení;
 - raritné a výukové kazuistiky;
 - archív *neuromuskulárnych konferencií Sekcie pre neuromuskulárne ochorenia*, ktoré sa konali od r. 1991 do r. 2007 v dvojročných intervaloch v Rajeckých Tepliciach;
 - archív *spoločných slovenských a českých neuromuskulárnych kongresov*, ktoré sa od r. 2008 konajú každoročne striedavo v Bratislave a v Brne.
 17. Sekcia pre neuromuskulárne ochorenia SNeS spolupracuje so Slovenskou lekárskou komorou na tvorbe **e-learningového portálu pre vzdelávanie lekárov**.
 18. V spolupráci so spoločnosťou Genzyme sa Sekcia pre NMO spolupodieľa na prevádzkovaní internetovej stránky **www.pompe.sk**, ktorá je svojím zameraním a náplňou určená lekárom, pacientom, ich príbuzným a laickej verejnosti.

Plán aktivít Sekcie pre neuromuskulárne ochorenia na rok 2016

1. **XXIV. Vejvalkův myastenický den**. Praha, 20.1.2016.
2. Odborné sympóziu **Imunogénne neuropatie**. Martin, hotel Turiec, 4.2.2016.
3. Odborné sympóziu **Poruchy imunity**. Blok prednášok „Autoimunitné ochorenia“. Trenčín, hotel Elisabeth, 12. – 13.2.2016.
4. **Pokroky v diagnostike a liečbe neuromuskulárnych ochorení II**. Nový Smokovec, hotel Atrium, 11. – 12.3.2016.
5. **Multifokálna motorická neuropatia MasterClass**. Košice, hotel Hilton 7.4.2016.
6. **IX. český a slovenský neuromuskulárny kongres**. Brno, hotel Voroněž, 5. – 6.5.2016.
7. **XI. Neurofarmakologické sympóziu**. Bojnice, 26. – 28.5.2016.
8. **2nd Congress of the European Academy of Neurology**. Copenhagen, Denmark, 28.–31.5. 2016.
9. **Aktuálne trendy v diagnostike myopatií, IV. Pompeho deň**. Martin, hotel Turiec, 9. – 10. 6.2016.
10. **14th International Conference on Neuromuscular Disease**. Toronto, Canada, 4. – 7.7. 2016.
11. **21st International Congress of the World Muscle Society**. Granada, Spain, 4. – 8.10. 2016.
12. **Sympóziu praktickej neurológie**. Vysoké Tatry, 21. – 22.10.2016.
13. **30. český a slovenský neurologický zjazd**. Praha, november 2016.
14. Spolupráca s Organizáciou muskulárnych dystrofiíkov.

15. V roku 2016 sa bude pokračovať v **projekte skriningového vyhládavania chorých s Pompeho chorobou.**

16. V roku 2016 sa bude kontinuálne pokračovať v evidovaní pacientov s myasténiou gravis v **celoslovenskom elektronickom registri myasténie gravis.**

17. V roku 2016 budeme pokračovať vo vytváraní **celoslovenských databáz** pacientov s ochoreniami:

- CIDP,
- multifokálna motorická neuropatia,
- myotonická dystrofia,

- facio-skapulo-humerálna muskulárna dystrofia,
- okulo-faryngeálna muskulárna dystrofia,
- familiárna amyloidná polyneuropatia.

7.12.2015

doc. MUDr. Peter Špalek, PhD.

*Sekcia pre neuromuskulárne ochorenia
Slovenská neurologická spoločnosť*